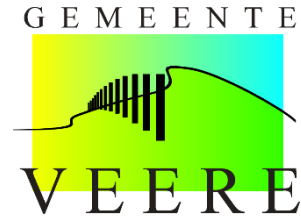

19-12-2024

Reactie gemeenten Veere en Noord-Beveland in de internetconsultatie voor het wetsvoorstel WSOB.

Graag willen de gemeenten Noord-Beveland en Veere in deze consultatie reageren op het wetsvoorstel WSOB. De bibliotheek die in onze gemeenten de bibliotheekfunctie organiseert, is ZB Bibliotheek van Zeeland (hierna: de ZB).

Reactie ZB

De ZB heeft eveneens een reactie in deze consultatie gegeven op het wetsvoorstel en heeft uitgelegd hoe zij de zorgplicht voor de gemeenten zou kunnen invullen. In deze reactie wordt opgeroepen om niet te kiezen voor de 'smalle' bibliotheekvoorziening in de vorm van minimaal één fysieke locatie, maar voor bredere vormen van een bibliotheekvoorziening, zoals de inzet van de bibliobus met de uitvoering van alle functies die een bibliotheek kan bieden.

Uiteraard kunnen wij ons als gemeenten Veere en Noord-Beveland vinden in deze reactie en sluiten wij ons aan bij de oproep.

Reactie gemeenten Noord-Beveland en Veere

Toch willen wij ook vanuit de gemeenten een geluid laten horen naar aanleiding van dit wetsvoorstel. In onze reactie willen we het karakter van onze gemeenten schetsen en ingaan op de bepaling 'redelijke afstand' die meermaals terugkomt in het wetsvoorstel. En ingaan op het voorzieningenniveau in de kernen en de toegevoegde waarde van de bibliobus.

Karakter gemeenten

Onze gemeenten bestaan uit een aantal kernen die niet geconcentreerd in het centrum van onze gemeenten liggen, maar verspreid zijn over het grondoppervlak van de gemeente. Onze kernen kenmerken zich dan ook als uitgestrekte plattelandsgemeenten, iets waar wij en onze inwoners trots op zijn. Onze kernen liggen verspreid in een weidse omtrek, omgeven door het vele groen.

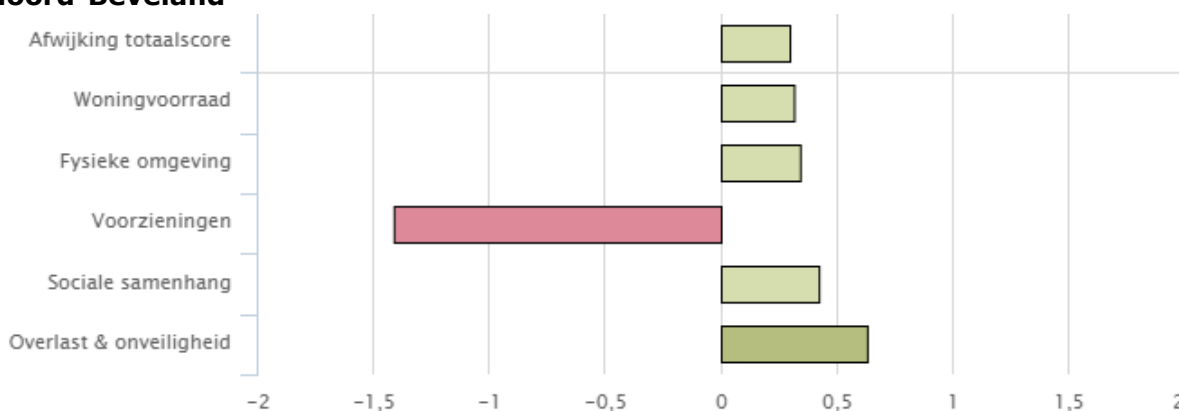
Voorzieningenniveau

Uit onderstaande figuren blijkt dat het voorzieningenniveau in de kernen laag is. Er is geen grote kern waarin belangrijke voorzieningen beschikbaar zijn. De bibliobus voorziet in een aantal belangrijke functies die in de kernen niet aanwezig zijn.

De Biblioservicebus voorziet in de leenfunctie en zij levert extra producten die in kleine kernen niet of nauwelijks beschikbaar zijn met bijvoorbeeld een postkantoor, pinautomaat en een oplaadpunt voor de OV-chipkaart. De Columbus voorziet in de leenfunctie maar is ook de mobiele Bibliotheek op School component voor negentien scholen in de 2 gemeenten en organiseert ondersteuning van de educatieve functie voor deze scholen. In de functie van IDO en taalloket wordt voorzien in alle kernen zowel met een mobiele voorziening als met een vaste loketfunctie op locatie. De nieuwe bibliobus wordt een Digibus waarin de loketfunctie wordt geïntegreerd zodat deze functie nog ruimer toegankelijk wordt.

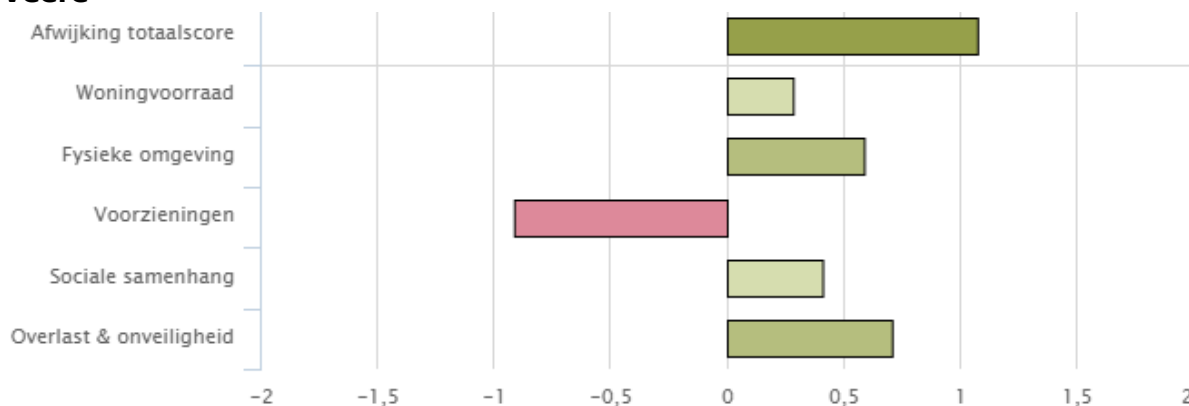
Ook hechten onze inwoners in hoge mate aan de autonomie en onafhankelijkheid van de eigen kern. Dat zorgt ervoor dat het dorp verderop al snel als 'te ver' wordt gezien. Er wordt dus een enorme waarde gehecht aan de voorzieningen in de kern zelf. Nu is het zo dat onze inwoners over het algemeen het voorzieningenniveau in onze gemeenten niet hoog waarderen. Dit heeft een grote invloed op de leefbaarheid. Dit is in figuren 1 en 2 te zien (bron: Leefbaarometer.nl). Het is van groot belang om het voorzieningenniveau in de kernen op peil te houden met de functies van de bibliobus.

Noord-Beveland

Figuur 1 De afwijking voor gemeente Noord-Beveland ten opzichte van het landelijk gemiddelde voor de totaalscore op leefbaarheid en voor de afzonderlijke dimensies in standaard deviaties.

Veere

Figuur 2 De afwijking voor gemeente Veere ten opzichte van het landelijk gemiddelde voor de totaalscore op leefbaarheid en voor de afzonderlijke dimensies in standaard deviaties.

Kenmerkend voor een plattelandsgemeente is dan ook dat er niet één centrumkern is. Uiteraard zijn er wel kernen met meer voorzieningen dan andere, maar de spreiding van de kernen zorgt ervoor dat voorzieningen niet te centraliseren zijn. De grote gemeenten met de huidige vaste vestigingen van de bibliotheek zijn op 10 tot 25 kilometer afstand of meer te vinden. Die afstand is te groot om de voorzieningen van de vaste bibliotheekvestiging frequent te benutten.

Meerjarenperspectief

Om de bibliobusvoorziening in stand te houden hebben beide gemeenten een deel van de Spuk subsidie 2024-2025 benut om een nieuwe bibliobus aan te schaffen die de komende 15 jaar kan rijden. De Columbus met alle extra functies gaat nog een fors aantal jaren mee. Scholen zijn erg blij met deze voorziening. Met de Spuk-subsidie is ook de educatieve functie op de scholen uitgebreid. Zowel Noord-Beveland als Veere hebben uitgesproken om deze bibliotheekvoorziening de komende jaren te bekostigen. Daarmee hebben we de bibliobusfunctie voorlopig meerjarig geborgd.

Belang van bibliobus

Nu we het karakter en het voorzieningenniveau van onze gemeenten hebben geschetst, kunt u zich voorstellen dat het verdwijnen van een bibliobus de leefbaarheid in onze kernen drastisch beperkt. Immers, de bibliobus zou vervangen moeten worden voor een fysieke vestiging als het ministerie alleen een 'smalle' bibliotheekvoorziening voorschrijft in de wet. Daarom sluiten we ons aan bij de oproep van de ZB: namelijk om ook de bredere vormen van de bibliobusvoorziening, zoals een bibliobus, te kunnen blijven inzetten.

In onderstaande tabel is het aantal leners en uitleningen via de bibliobussen in onze gemeenten te zien in 2023.

Gemeente	Leners	Uitleningen
Noord-Beveland	914	19.355
Veere	2.419	46.268

Omdat het belang van een bibliobus groot is, zal de bibliobus dan ook een wezenlijk onderdeel blijven van de bibliotheekvoorzieningen in onze gemeenten en prominent terugkomen in onze meerjarenplannen.

Redelijke afstand

Om te voorkomen dat het wetsvoorstel van de bibliotheekvoorzieningen inderdaad een smal begrip maakt, pleiten gemeenten Veere en Noord-Beveland ervoor om af te zien van een concrete afstandsnorm tot de fysieke bibliotheekvestiging.

De term 'redelijke afstand', wordt meermaals gebezigd in de toelichting op het wetsvoorstel. Wat wordt als een redelijke afstand gezien? Eerder zong de norm van 3,2 km tot de fysieke bibliotheekvestiging rond als norm voor de maximale afstand van de inwoner tot deze fysieke vestiging. In onderstaande kaart zijn onze gemeenten weergegeven en is hierop een cirkel met de straal van 3 km weergegeven.

Het plaatsen van fysieke locaties met een afstand van 3 km tot onze inwoners zou betekenen dat hiervan dan meerdere locaties binnen een kern zouden moeten worden geplaatst. Dan zullen willekeurige kernen een locatie krijgen om voldoende dekking te hebben, maar hiermee zou geheel voorbij gegaan worden aan het karakter van onze gemeenten. Bibliobussen zijn en blijven dus de best passende bibliotheekvoorziening in onze gemeenten.

